

ДО:

Директора на РИОСВ Пловдив
Доц. Стефан Шилев

Директора на БДИБР
инж. Цветелина Кънева

Копие До:

**Министъра на Околната
среда и водите**
др Нено Димов

Кмета на гр. Пловдив
г-н Иван Тотев

СТАНОВИЩЕ

Относно: ИП за "Укрепване и социализация на речното корито на река Марица в границите на гр. Пловдив в участъка на пътния възел на околновръстен път до изградения шлюз в източния край на гр. Пловдив"

Подател: Сдружение „Балканка“, гр. София, ул. Александър Малинов №87
Чрез своя представител: Димитър Йорданов Куманов
Адрес за кореспонденция: София, ж.к. Стрелбище, бл. 8, вх. Д, ап. 87
Тел. 0887 931 241 dkoumanov@abv.bg

**Уважаеми доцент Шилев,
Уважаема инженер Кънева,**

Във връзка с Решение № 95/23.04.2019 на министъра на ОСВ, с което се отменя Решение № 4-IV/19.11.2018г. на директора на РИОСВ Пловдив за одобряване на осъществяването на процесното ИП, на основание чл.39, ал.10 на Наредбата за ОС във връзка с изключително ниското качество на докладите по ОВОС и ОСВ за същото ИП, установено и доказано и в Решение № 95/23.04.2019 на МОСВ, настояваме за:

1. Да се възложи на друг колектив от експерти изготвянето на изцяло нови ДОВОС и ДОСВ по реда на ЗООС, ЗБР, Наредбата за ОВОС и Наредбата за ОС.
2. Във връзка с изискването на чл.11, ал.1 от Наредбата за ОВОС, да се отчетат актуалните данни, съвременните познания и методи на оценка. В конкретния случай процесното ИП е оценено за неговата допустимост от директора на компетентната БДИБР през 2016г., когато все още е бил в действие старият ПУРБ 2010-2015 на ИБР, а ПУРН е бил в процес на изготвяне. Понастоящем са в сила новите ПУРБ 2016-2021 и ПУРН 2016-2021 на ИБР и актуалните мерки на тези два планови документа трябва да бъдат отчетени.
3. По отношение на становището за допустимост на БДИБР № КД 04-418/10.09.2016 обръщаме изключително внимание върху факта, че в описанието на ИП в становището никъде не става и дума за изграждане на каквито и да било нови

изкуствени препятствия и/или единични прегради в коритото на реката, като например - пейки, фитнеси, уреди, детски площадки, волейболни игрища, кошчета за боклуци, къщи за сладолед и пр. Данни за тези препятствия се откиват в описанието на ИП в решението на РИОСВ Пловдив. Самото наличие на препятствия, които не са оценени в становището на БДИБР, обаче, го правят невалидно, тъй като те следва да се считат за изменения, които не са оценени при съгласуването на ИП чрез становището за допустимост на компетентния орган - БДИБР.

4. Едновременно с това, заинтересованата общественост също е била въведена в заблуждение от становището на БДИБР, поради липсата на коректни данни в него, за да може да възрази своевременно.
5. В Решение № 4 - IV/2018 на компетентната РИОСВ Пловдив има подробно описание на новите изкуствени препятствия, които ще се разполагат в коритото на реката. Там става дума за пейки, кошчета за боклук, фитнес уреди, детски площадки, волейболни игрища, къщи за сладолед и пр. Поне една част от тази препятствия трябва да са здраво закотвени и/или фундирани с цел безопасност на ползвателите - например стълбове за игрища, фитнес уреди, детски катерушки, пързалки и пр. Покачването на нивото на водата в реката става плавно и постепенно при наводнения. Ситуация, в която реката довлачва големи дървета и те се заклинват в някои от устойчивите препятствия, е напълно възможна. След заклинването на нови препятствия, реката покачва нивото, като продължава да влачи други дървета, коренища, храсти, боклуци, тиня, удавени животни, части от къщи, къщи за сладолед, огради и т.н. Това значи, че заклинените нови препятствия ще задържат поне една част от въпросните тиня, наноси, боклуци, дървета, храсти и пр. докато дойде голямата вълна с нейната пълна сила.

В този смисъл, дори и най-малкото по-здраво препятствие в коритото на всяка река може да стане много голямо в най-неподходящия момент и щетите могат да бъдат невъобразими.

6. На основание чл.4а, ал.3 от Наредбата за ОВОС, знаейки вече че в речното корито ще се разполагат изкуствени препятствия, директорът на БДИБР трябва да изиска подробни допълнителни данни относно вида, характера, разположението, височината и геометрията на въпросните препятствия, а така също и пространствен анализ на тяхното единично и комбинирано поведение при висока вълна.

Ние намираме, че в такъв случай са относими чл.81, ал.1, т.2 във връзка с чл.81, ал.5 и чл.93, ал.1, т.2 от ЗООС, поради наличието на изменения в процесното ИП. Неотносим е чл.85 от ЗООС, доколкото там става дума само за незначителни изменения на планове и програми, но не и за инвестиционни проекти и предложения. Нещо повече - в становището на БДИБР от 2016г правилно е посочено, че ИП не е оценено спрямо ПУРН, защото тогава този стратегически документ все още го нямаше. **При новата оценка на допустимостта, очевидно ще трябва да бъде оценено изменението на ИП както спрямо актуалния ПУРБ 2016-2021, така и спрямо ПУРН 2016-2021 на ИБР, защото рискът от наводнения в случая е основния проблем за решаване.**

Засега ще дадем само един пример в това отношение:

Съгласно ПУРН 2016-2021 на ИБР - Приложение 2.2.1

Марица в чертите на гр.Пловдив попада в Район със Значителен Потенциален Риск от Наводнения /РЗПРН/ **BG3_ASPFR_MA_05!**

Съгласно Приложение 5 на ПУРН - Програма от мерки за ИБР под №477 в таблицата се откриват следните данни:

Приоритет 1: Опазване на човешкия живот и общественото здраве

Тип Мярка М35 / Код по каталога от мерките за ПУРН PRE27-REAC28

Наименование на мярка: Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия

Описание: **Периодично почистване на коритото и терасите на р.Марица в зоната на гр.Пловдив от дървета, храсти и блатна растителност - дължина 10 000 метра, площ ок.800 дка**

Индикативна стойност: 1 360 000 лв.

Източник на финансиране: Общински бюджет

Компететна институция: Кмет

Простият факт, че участъкът от реката е класифициран като район със значителен потенциален риск от наводнения предопределя, че никакви нови препятствия не могат да се разполагат в речното корито - забележете, че дори храстите трябва да се почистват периодично!

Между другото, въпросната мярка не е била оспорвана от община Пловдив в хода на общественото обсъждане на ПУРН, тоест тя е напълно приемлива и разумна.

Разбира се, в ПУРН се откриват още много мерки, които са много важни и смислени, като например **мярка М24 за възстановяване** на подпорната стена на левия бряг, **поддръжка и надграждане** на подпорните стени в гр.Пловдив, и те наистина трябва да се изпълнят. Никъде обаче не става дума за нови препятствия в коритото на реката в чертите на гр.Пловдив! А това просто означава, че процесното ИП не е оценено в ПУРН, нито е мярка от плана, а напротив - противоречи на ПУРН, понеже ще се изградят изкуствени препятствия в коритото на реката.

Разбира се, трябва да се отчетат и всички нови актуални мерки от ЕО на ПУРБ и ПУРН. За ЕО на ПУРБ ще отбележим като само един пример възстановяването на непрекъснатостта и функционалната свързаност на речните течения, например чрез изграждане на рибни проходи.

По отношение на мерките от ЕО на ПУРН отбелязваме следното:

15. Изпълнението на мерки за отстраняване на затлачвания на речното корито, почистване на запълнени с наноси басейни и почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна:

15.1. да се осъществява само в коритата на реките, без да се засягат крайречната растителност;

15.2. да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове;

15.3. да се извършва при доказана необходимост по надлежния ред.

ИСКАНЕ:

Уважаеми доцент Шилев,

Уважаема инженер Кънева,

Въз основа на гореизложеното, настояваме за:

1. Провеждане на изцяло нова процедура по ОВОС и ОСВ! При евентуална преценка да се изготвят ДОВОС и ДОСВ, докладите да се възложат на друг екип от експерти, защото екипът, изготвил сегашните доклади, доказано е некомпетентен.

2. В хода на процедурата да се изиска ново становище за допустимост от директора на БДИБР за отчитане на актуалните проектни действия, предвидени за процесното ИП.
3. В становището за допустимост на директора на БДИБР по чл.4а от Наредбата за ОВОС да се отчетат всички мерки и ограничения от актуалните ПУРБ и ПУРН, и на основание мярка с код **PRE27-REAC28** от ПУРН 2016-2021 на ИБР процесното ИП да се обяви за недопустимо!
4. Обръщаме внимание също така, че съгласно чл.4а, ал.2, т.1 от Наредбата за ОВОС, БДИБР трябва да оцени допустимостта на ИП спрямо мерките за постигане на добро състояние на водите, а не просто да изброи мерките и ограниченията в становището за допустимост и накрая да обяви процесното ИП за допустимо, ако не на рушава мерките - каквато е константната практика напоследък. Тоест, БДИБР трябва да провери дали мерките са нарушени, какъвто е случаят без съмнение.
5. Дори и компетентната РИОСВ Пловдив да одобри докладите по ОВОС/ОСВ някой ден, БДИБР трябва да издаде разрешително за ползване на повърхностен воден обект за процесното ИП. БДИБР няма как да издаде разрешителното в противоречие с ПУРН! Указание по този въпрос също трябва да се съдържа в становището за допустимост.

Накрая, но не на последно място, обръщаме изключително внимание върху следното: проектът предвижда 50 метра широко кюне, **два метра дълбоко**, за провеждане на ниски води. При някои от мостовете в чертите на града това означава, че част от речните стълбове ще попаднат в кюнето - такива визуализации са налични и в представянето на проекта. Това ще се случи, например, при моста на панаира, където разстоянието между речните стълбове е много по-малко от 50 метра. А това означава, че основите на речните стълбове, решени и изпълнени с пилотно фундиране върху масивен ростверк, ще се наложи да бъдат подкопани, което е пълен абсурд и е абсолютно невъзможно и недопустимо.

Нещо повече, тогава свободната и изкълчвателната дължина на подкопаните речни стълбове ще стане по-голяма от дължината на останалите неподкопани стълбове на същия мост, а това е крайно неблагоприятно от гледна точка на реагирането на мостовете в сеизмична ситуация, тъй като води до нерегулярност на поведението както в план, така и по височина на конструкцията! При такива условия - наличие на съществени изменения в конструкцията, положителна оценка на сеизмичната осигуреност на мостовете по актуалната, сега действаща нормативна уредба е невъзможна, доколкото нейните изисквания са по-строги от изискванията на нормите, валидни по време на проектирането на мостовете в Пловдив.

За подобно нещо следва да се изиска становище на МРРБ, като за целта се извърши експертна оценка относно сигурността на мостовете в чертите на гр.Пловдив от НЕСУТРП в разширен състав с експерти по мостови съоръжения. **Самата липса на подобно становище за допустимост и оценка на сигурността при досегашната процедура е най-същественият неин порок!** Тази оценка следва да се извърши и в ДОВОС, доколкото опазването на живота, здравето и имуществото на населението и на държавата е основен приоритет и основен предмет на доказване във всеки ДОВОС, тъй като хората са най-същественият и важен елемент от околната среда!

И, разбира се, Всяко преустройство на основа на мост, дори да е само основно обновяване или ремонт, а не подкопаване на основи, изисква пълно спазване на реда, указан в ЗУТ. Например, трябва да се проведе обследване и

оценка на сигурността на целия мост в рамките на изготвянето на паспорт на съоръжението по съответния ред, преди да се подкопава каквото и да било, и това нещо важи за всички мостове в града!

На последно място обръщаме внимание, че укрепването на корита на реки като Марица с габиони и габионни матраци не притежава необходимата сигурност - практиката у нас с отнесени подобни защитни съоръжения вече го доказва.

Ето защо ние считаме, че от гледна точка на сигурността въпросното ИП е изключително опасно да се реализира и всички процедури трябва да се прекратят незабавно. Най-лесно това ще стане с едно отрицателно становище на БДИБР, което в случая е задължително от гледна точка на относимото законодателство, на новите обстоятелства и на здравия разум.

Предварително благодаря за разбирането и съдействието.

Дата 14.05.2019г.

Член на УС:.....

/Димитър Куманов /

